

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia pentru constituționalitate
Nr.LXVIII/184/31.10.2023

Comisia pentru administrație publică
Nr. XXX/302/24.10.2023

RAPORT COMUN

asupra **Legii privind trecerea Lacului Brebu, cu titlu gratuit, din domeniul public al statului și din administrarea Administrației Naționale "Apele Române" în domeniul public al Comunei Brebu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Brebu,**

ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 337/2023
(L477/2017)

În temeiul art. 147 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu prevederile art. 154 alin.(1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare, **Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică**, prin adresa L477/2017 din 18 octombrie 2023, **au fost sesizate în procedura reexaminării**, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea elaborării raportului comun *asupra Legii privind trecerea Lacului Brebu, cu titlu gratuit, din domeniul public al statului și din administrarea Administrației Naționale "Apele Române" în domeniul public al Comunei Brebu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Brebu, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 337 din 14 iunie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 933 din 16 octombrie 2023.

Inițiatorii, prin propunerea legislativă, urmăresc trecerea Lacului Brebu din domeniul public al statului și din administrarea Administrației Naționale „Apele Române” în domeniul public al Comunei Brebu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Brebu.

În data de 28 aprilie 2023, Guvernul României a înaintat o sesizare de neconstituționalitate. În motivarea sesizării, Guvernul susține că bunul ce constituie obiectul de reglementare al legii criticate aparține domeniului public al statului, în temeiul art. 1 alin. (2) din Legea apelor nr. 107/1996 și al pct. 3 din anexa nr. 2 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Astfel, în raport cu cadrul normativ incident, legea criticată, ce are ca efect juridic schimbarea titularului dreptului de proprietate publică în favoarea comunei Brebu și stabilirea unui alt titular al dreptului de administrare, afectează în mod ireversibil proprietatea publică a statului.

Autorul sesizării invocă Decizia Curții Constituționale nr. 1/2014, în ceea ce privește modalitatea de constituire a unui drept de administrare în favoarea autorităților publice locale, prin care Curtea a reținut că, transmitând însuși dreptul de proprietate publică către unitatea administrativ-teritorială, statul nu poate constitui în același timp și dreptul de administrare în favoarea autorităților administrației publice locale.

De asemenea, Guvernul mai susține că, în lipsa acordului unității administrativ-teritoriale, constituirea dreptului de administrare în favoarea Consiliului Local al Comunei Brebu este de natură să încalce inclusiv principiul constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție, precum și dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, ca urmare a nerespectării exigențelor constituționale, astfel cum au fost conturate prin deciziile Curții Constituționale.

În data de 3 mai 2023, Președintele României a înaintat o sesizare de neconstituționalitate. În motivarea sesizării, susține că "bunul imobil vizat de legea criticată reprezintă un lac natural, situat în comuna Brebu, județul Prahova, iar potrivit anexei nr. 2 pct. 3 la Codul administrativ, art. 1 alin. (2) și art. 3 alin. (1) din Legea nr. 107/1996, malurile și cuvele lacurilor aparțin domeniului public. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia simpla enunțare a categoriei generice a bunurilor în anexa la Codul administrativ nu califică bunurile respective ca făcând automat obiect al proprietății publice exclusive a statului și se arată că, întrucât lacul Brebu - bun supus transferului prin legea criticată - nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, acesta ar fi trebuit trecut din proprietatea publică a statului în cea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea Consiliului Local al Comunei Brebu, potrivit art. 292 alin. (1) din Codul administrativ, procedură la care face trimitere teza a doua a art. 860 din Codul civil. Astfel, prin nesocotirea dispozițiilor art. 860 din Codul civil coroborat cu art. 292 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, se arată că legea criticată a fost adoptată cu încălcarea principiului legalității statuat în art. 1 alin. (5) din Constituție."

Autorul sesizării invocă jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a statuat interdicția reglementării transferului interdomenial al bunurilor proprietate publică prin lege cu caracter individual, susținând că legea criticată contravine și dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție referitoare la efectele deciziilor Curții Constituționale.

Prin Decizia Curții Constituționale nr.337 din 14 iunie 2023, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate a Legii privind trecerea Lacului Brebu, cu titlu gratuit, din domeniul public al statului și din administrarea Administrației Naționale "Apele Române" în domeniul public al Comunei Brebu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Brebu, și a constatat legea ca fiind neconstituțională, reținând următoarele considerente:

"- Curtea a reținut că, în situația în care bunurile formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului ori a unității administrativ-teritoriale, în temeiul unei legi organice, trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau invers operează numai printr-o modificare a legii organice, respectiv prin adoptarea unei legi organice de modificare a legii organice prin care bunurile au fost declarate obiect exclusiv al proprietății publice;

- atunci când bunurile pot aparține, potrivit destinației lor, fie domeniului public al statului, fie domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, trecerea din domeniul public al statului în cel al unităților administrativ-teritoriale sau invers se face în condițiile legii, respectiv în baza art. 292 alin. (1) din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, respectiv la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului sau, simetric, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local;

- transferul interdomenial se stabilește în funcție de nevoile statului și a unităților administrativ-teritoriale, subsecvent transmiterii dreptului de proprietate publică constituindu-se și dreptul de administrare cu privire la bunuri. Cererea de transfer, obligatorie potrivit actului normativ criticat, se face de către Guvern sau consiliile menționate și trebuie să aibă un temei/motiv, iar actul prin care se face trecerea, hotărâre a Guvernului sau a consiliilor, poate fi atacat în fața instanțelor de contencios administrativ. Inexistența acordului unităților administrativ-teritoriale în ceea ce privește transferul bunurilor în patrimoniul acestora, inclusiv al celor din domeniul public, reprezintă o încălcare a principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție;

- Curtea observă că bunul ce face obiectul legii criticate, respectiv lacul natural de tasare Brebu, situat în comuna Brebu, județul Prahova, cu o suprafață de 4 ha, a fost transferat *ope legis* din domeniul public al statului în domeniul public al comunei Brebu, județul Prahova, și din administrarea Administrației Naționale "Apele Române" în administrarea Consiliului Local Brebu, județul Prahova și a constatat că, fiind nominalizat generic în categoria bunurilor proprietate publică, potrivit dispozițiilor art.1 alin.(2) teza întâi din Legea apelor nr.107/1996, coroborate cu anexa nr.2 pct.3 la Codul administrativ, acesta nu face obiectul exclusiv al proprietății publice a statului. Potrivit jurisprudenței Curții în materie, nominalizarea bunurilor în anexa nr. 2 la Codul administrativ nu are semnificația declarării lor ca bunuri ce fac obiect exclusiv al proprietății publice, enumerarea din anexă având caracter exemplificativ;

- în prezenta cauză, în lipsa acordului unității administrativ-teritoriale, în speță, a Consiliului Local al Comunei Brebu, județul Prahova, în ceea ce privește transferul bunului în patrimoniul unității administrativ-teritoriale, Curtea constată că este încălcat principiul constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție.

În consecință, având în vedere că transferul bunului ce face obiect de reglementare al legii criticate se face prin lege organică, iar nu prin act individual - hotărâre a Guvernului -, precum și faptul că transferul dreptului de proprietate publică și al dreptului de administrare asupra bunului în cauză se realizează concomitent, actul normativ criticat excedează cadrului general legal în materie și contravine jurisprudenței Curții Constituționale, ceea ce echivalează și cu încălcarea dispozițiilor cuprinse în art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

În concluzie, pentru toate argumentele arătate în jurisprudența sa, în materie, Curtea a constatat încălcarea art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1) teza finală, art. 120 alin. (1) și a art. 147 alin. (4) din Constituție, determinată de faptul că prin legea supusă controlului de constituționalitate autoritatea legislativă a reglementat într-un domeniu care ține de administrație și autoritatea executivă, respectiv cu privire la transferul unui bun imobil individual, ce nu face obiectul exclusiv al proprietății publice, ipoteză potrivit căreia **Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ.**

În cazul inițierii unui nou proces legislativ, trebuie să fie respectate statuările cuprinse în decizia de admitere a Curții Constituționale cu referire la viciile de

neconstituționalitate constatate, deoarece forța obligatorie care însoțește actele jurisdicționale ale Curții se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În conformitate cu prevederile art.63 alin.(1) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la dezbaterile Legii aflate în procedura reexaminării, în ședințele comisiilor, a participat domnul Balanișcu Bogdan, secretar de stat din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

În ședințele separate din 24 și 31 octombrie 2023, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică, analizând, în procedura reexaminării, Decizia Curții Constituționale nr. 337/2023, prevederile Legii fundamentale, precum și legea trimisă la promulgare, **au hotărât**, cu unanimitate de voturi, **să adopte raport comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică **supun spre dezbateri, plenului Senatului**, prezentul raport **comun de respingere a Legii pentru modificarea și completarea Legii privind trecerea Lacului Brebu, cu titlu gratuit, din domeniul public al statului și din administrarea Administrației Naționale "Apele Române" în domeniul public al Comunei Brebu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Brebu.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea aflată în procedura reexaminării face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Conform dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

~~Președinte,~~

~~Senator Elena-Simona SPĂTARU~~

Secretar,

Senator Constantin-Daniel CADARIU

Președinte,

Senator CSÁSZÁR Károly Zsolt

Secretar,

Senator Maricel POPA